

Kiállítás Goldmark Károly hagyatékából

2015/12/08 - 2016/03/05

„Emlékek életemből” címmel Goldmark Károly (1830–1915) pályáját felidéző kiállítás látható a zeneszerző halálának 100. évfordulója alkalmából a Zeneműtárban

„Emlékek életemből” címmel Goldmark Károly (1830–1915) pályáját felidéző kiállítás ^[1][nyílik](#) [2] a zeneszerző halálának 100. évfordulója alkalmából a Zeneműtárban. A kiállítás egyszersmind a Zeneműtár egykori osztályvezetőjére, Dr. Kecskeméti Istvánra (1920–1999) is emlékezik, aki személyesen végezte el a Goldmark-hagyaték feldolgozását, s az eredeti kézirat alapján 1980-ban maga fordította magyarra és adta közre a zeneszerző emlékiratait is.

[3]A

keszthelyi születésű és Németkeresztúron nevelkedett Goldmark Károly Bécsben való letelepedését követően jutott pályája csúcsára: itt komponálta hat operáját (köztük a világsikert hozó *Sába királynőjét*), máig gyakran hallható *Hegedűversenyét* vagy az idősebb generációk körében „Falusi lakodalom” alcímmel még mindig közismert *Első szimfóniáját*. Magyar gyökereit azonban Goldmark sosem tagadta meg – mint 80 esztendőskorában papírra vetett visszaemlékezéseiben megfogalmazta:

„Hatvankét éve élek Bécsben, német művelődési forrásokból képeztem magam a tudományban és a művészetben, és ebben az értelemben a németekhez is számítom magam. Szeretem is beérésem és kialakulásom e második otthonát, amelynek mindazt köszönhetem, ami vagyok és amit jelentek. De mindez nem oltotta ki a szülőföld iránt érzett erős, mélyen gyökerező érzelmeimet. Kiszáradt, elcsontosodott szívnek kell lennie annak, amelynek a rög, amelyen bölcsője állt és boldog gyermekkorának édes emlékei nem drágák. Ebben az értelemben megőriztem szülőházámhoz való hűségemet.”

[4] A komponista szoros magyar kötődésének is köszönhető, hogy éppen 100 esztendeje bekövetkezett halálát követően hagyatékát a magyar állam vásárolta meg, s e gazdag anyagot ma könyvtárunk Zeneműtárában őrizzük. Ami Goldmark kompozícióit illeti, a gyűjtemény legértékesebb része a zeneszerző csaknem teljes életművének eredeti lejegyzéseit magában foglaló kéziranyag, amely nem csupán a darabok leghitelesebb formáját őrizte meg számunkra, hanem egyszersmind (a fennmaradt vázlatfüzetekkel együtt) fényt vet Goldmark munkamódszerére is. A hagyaték azonban számos másfajta dokumentumot is tartalmaz: családi vonatkozású fényképeket, különféle hivatalos dokumentumokat (iskolai bizonyítványokat és igazolásokat), az idős zeneszerző előtt tisztelgő díszleveleket, számos Goldmark által (illetve neki) írott levelet, valamint egy-egy számára

különösen fontos hangverseny plakátját vagy műsorlapját is.

Pest Aprilis 13^{kán} 1859

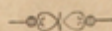
déli fél 1 órakor

az Europa szálloda teremében

GOLDMARK KÁROLY

zeneköltő

HANGVERSENYE.

Műsorozat.

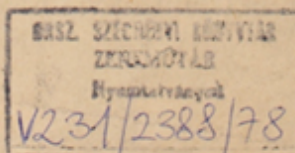
1. Trio B-durból (9 mű)	{	zongorán Deutsch W. ur
		hegedűn Huber Károly ur
		gordonkán Huber József ur
2. a) „O ne házudj“ Heinetól	{	énekli Bignio ur
b) „Hajózás“ Rückerttől		
a) Ara dal	{	zongorán Deutsch W. ur
3. b) Vigasztalhatlan		
c) Gyermekek a pásiton		
a) „Virághoz hasonló vagy“	{	énekli Ellingerné assz.
4. Heinetól		
b) „Sirassatok őt“ Byron		
5. Négyes C-moll (3. mű)	{	zongorán Deutsch W. ur
		hegedűn Huber C. ur
		bógón * * *
		gordonkán Huber J. ur

Az összes zenedarabok a hangversenyzőtől valók.

Ellingerné asszony, valamint Bignio, Deutsch W., Huber testvérurak különös szíveségből működnek.

Körszék 3 frt. Számozottszék 2 frt. Bemenet 1 frt. osztr. értékben az összes zene s műkereskedésekben és a hangverseny napján a pénztárnál kaphatók.

A Bösendorfi zongora Péter W. ur zongoratórából való.

Goldmark - IV/10

[5]Kiállításunk a hagyaték legizgalmasabb dokumentumait mutatja be, vezérfonálként a zeneszerző halála után *Emlékek életemből* címen kiadott visszaemlékezéseket használva (amelynek eredeti kézírata ugyancsak a gyűjteményhez tartozik). Emlékiratainak megfogalmazásakor ugyanis Goldmark éppen az utóbb a hagyatékában maradt dokumentumokat használta emlékezete felfrissítésére, s közülük jó néhányat konkrétan meg is említ azzal az eseménnyel kapcsolatban, amelynek emlékére megőrizte azt. A szerző saját visszatekintéseihez kapcsolódva kiállításunk így nem csupán magát a szerzői hagyatékot mutathatja be, de egyszersmind átfogó képet ad Goldmark életéről és legfontosabb kompozícióiról – a fenti idézet szellemében különös tekintettel az életmű magyar vonatkozásaira.

A tárlat 2016. március 5-ig látogatható, a Tár nyitvatartási idejében (kedd-péntek: 10-17 óra, szombat: 10-14 óra között). Utolsó belépés legkésőbb a zárás előtt 1 órával.

Helyszín: a Zeneműtár folyosója és olvasóterme.

Olvasójeggyel nem rendelkező látogatóink az időszaki kamarakiállításokat egységesen 400 Ft-os jegy ellenében látogathatják.

2015/12/10 - 11:27

Forrás webcím: <https://oszk.hu/kiallitasok/kiallitas-goldmark-karoly>

Hivatkozások:

- [1] <https://oszk.hu/sites/default/files/Goldmark-Portre-1870.jpg>
- [2] <http://www.oszk.hu/rendezvenyek/goldmark-karoly-kiallitas>
- [3] <https://oszk.hu/sites/default/files/Goldmark-Portre-1908.jpg>
- [4] <https://oszk.hu/sites/default/files/diszoklevel.jpg>
- [5] <https://oszk.hu/sites/default/files/Musor-Pest-1859-apr-13.jpg>
- [6] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2015>
- [7] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016>